

PRAKTINIS GIDAS INOVACIJŲ ATPAŽINIMUI

Inovacijos suteikia reikšmingą naudą organizacijoms, ekonomikai ir visuomenei, tačiau pirkimų vykdytojams dažnai kyla iššūkių jas atpažinti ir tinkamai įvertinti prieš priimant pirkimo sprendimus. Sėkmingam inovatyvių sprendimų įsigijimui, pirmiausia svarbu suprasti savo organizacijos poreikius, rinkos galimybes ir realų siūlomų sprendimų inovatyvumą. Šis gidas skirtas padėti pirkimų vykdytojams iki pirkimo pradžios aiškiai įvertinti inovacijų poreikį, identifikuoti naujus sprendimus ir apsispręsti dėl tolimesnių veiksmų.

Vadovaudamiesi gidu, pirkimų vykdytojai galės aiškiau suprasti inovatyvių sprendimų naudą, išvengti nepagrįstų lūkesčių ir užtikrinti, kad pasirinkti sprendimai atitiktų organizacijos poreikius bei strateginius tikslus. Gidas neapima paties inovatyvių viešųjų pirkimų vykdymo, tačiau padeda sukurti pagrindą sprendimui dėl inovacijų įsigijimo.

**Finansuoja
Europos Sąjunga**
NextGenerationEU

**NAUJOS KARTOS
LIETUVA**

**VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA**

Šis gidas yra projekto „Pirkimo vykdytojų gebėjimų atlikti inovatyvius pirkimus stiprinimas“ (Nr. 02-032-P-0001) dalis ir yra finansuojamas Europos Sąjungos priemonės „NextGenerationEU“ ir valstybės biudžeto lėšomis. Įgyvendinama pagal planą Naujos kartos Lietuva.

1. KAS YRA INOVACIJA? PAGRINDINIAI POŽYMIAI

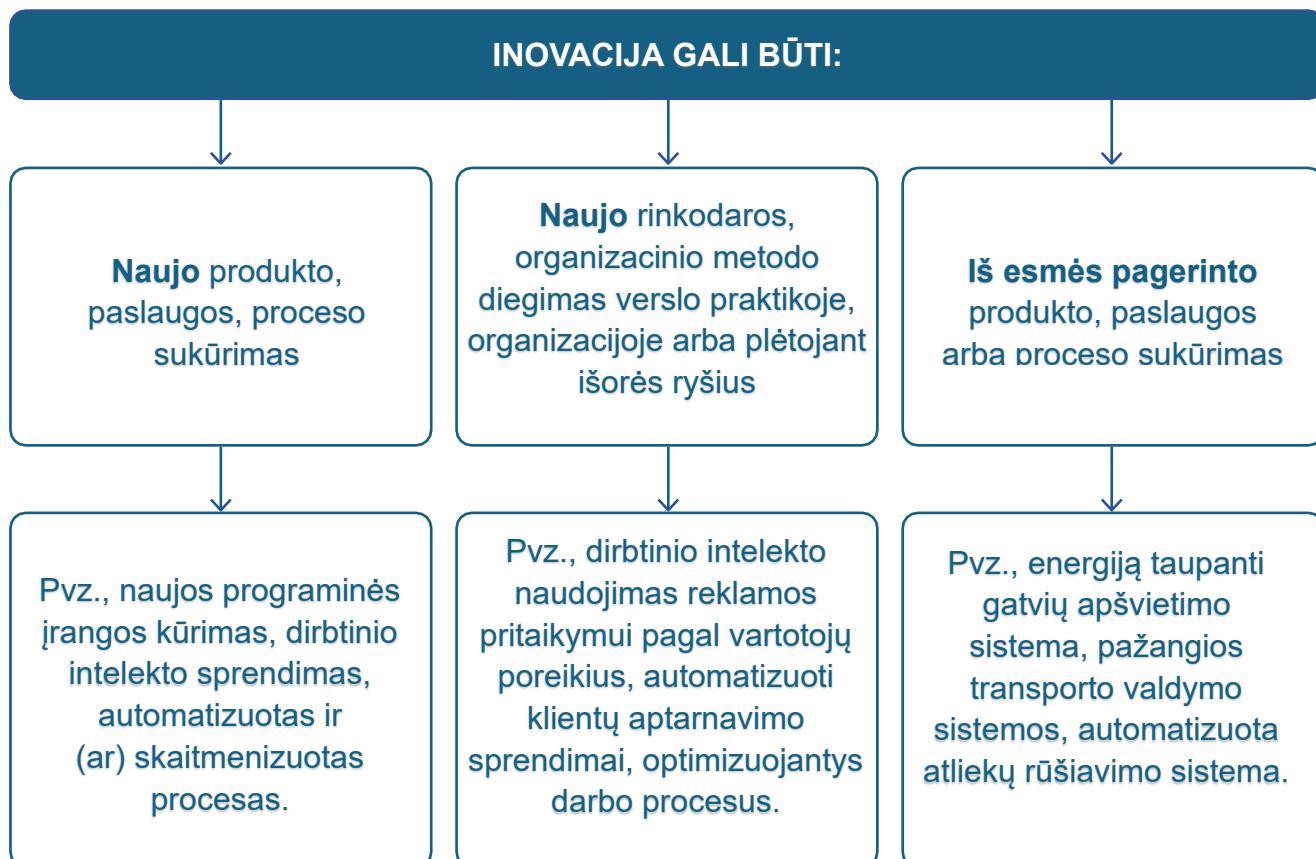
Inovacijos vaidina svarbų vaidmenį viešuosiuose pirkimuose, nes leidžia organizacijoms diegti pažangius sprendimus, gerinti veiklos efektyvumą ir kurti didesnę pridėtinę vertę. Norint sėkmingai taikyti inovacijas, būtina aiškiai suprasti jų apibrėžimą ir pagrindinius požymius.

Inovacijos apibrėžimas

Inovacijos sąvoka yra apibrėžta teisės aktuose. Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo (VPĮ) 2 str. 14 d.:

„Inovacija – naujo arba iš esmės pagerinto produkto, paslaugos ar proceso, įskaitant gamybos, statybos, konstravimo ar kitus procesus, sukūrimas, naujo rinkodaros metodo arba naujo organizacinio metodo diegimas verslo praktikoje, organizacijoje arba plėtojant išorės ryšius, be kita ko, siekiant padėti spręsti visuomeninius uždavinius, taip pat sudaryti sąlygas įgyvendinti strategiją „Europa 2020“, patvirtintą Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. komunikatu Nr. KOM (2010) „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija.“

Kadangi šis gidas skirtas pirkimų vykdytojams, VPĮ apibrėžimas yra aktualus, nes padeda aiškiai suprasti, kokios inovacijos gali būti svarbios viešųjų pirkimų procese. Aiškesniam inovacijos apibrėžimo suvokimui pateikiama schema, padedanti vizualiai suvokti jos apimtį (žr. 1 pav.):

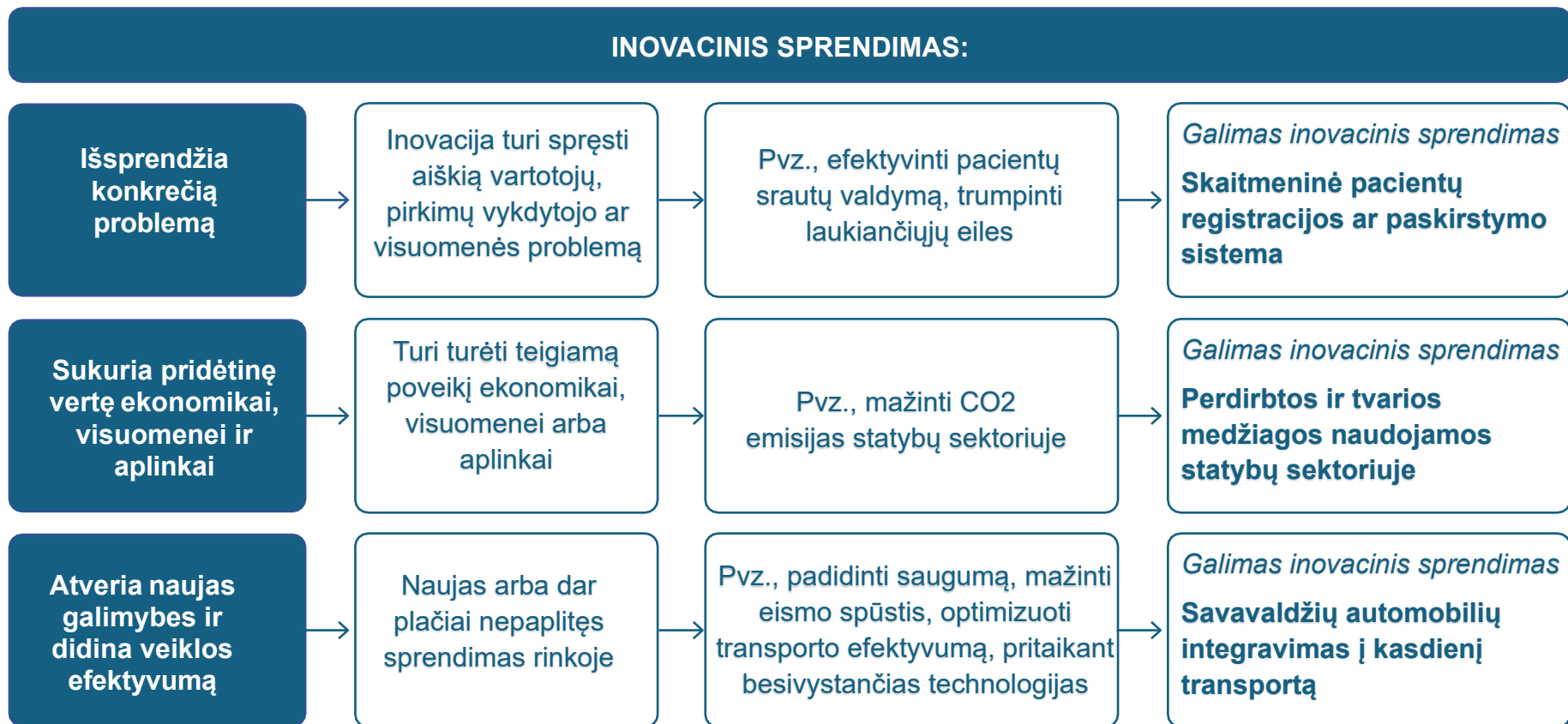
1 pav. Inovacijų apibrėžimo schema.

Ši schema pabrėžia, kad inovacija gali reikšti tiek naujų produktų, paslaugų, procesų ir rinkodaros bei organizacinių sprendimų diegimą, tiek esamų produktų, paslaugų ar procesų tobulinimą. Šis supratimas leidžia pirkimų vykdytojams tiksliau identifikuoti inovacijas ir įvertinti jų potencialią naudą organizacijai.

Kitas svarbus žingsnis yra inovacijos vertės nustatymas. Svarbu išsiaiškinti, kokią realią naudą inovatyvus sprendimas suteikia organizacijai ir jos tikslams. Toliau aptariama, kaip sistemingai įvertinti inovacijos kuriamą vertę bei kaip užtikrinti, kad pasirinktas sprendimas atneštų maksimalų rezultatą.

2. INOVACINIO SPRENDIMO KURIAMA VERTĖ IR POŽYMAI

Kad sprendimas būtų laikomas inovaciniu, svarbu suprasti kokie požymiai tai lemia. Siekiant tiksliau identifikuoti inovatyvius sprendimus ir jų įsigijimo galimybes, reikia suprasti, kad inovacija yra sprendimas, turintis aiškia vertę. Pirkimų vykdytojams svarbu suprasti, kaip atpažinti inovatyvius sprendimus ir priimti pagrįstus sprendimus dėl jų įsigijimo, įvertinti ar inovacinis sprendimas tikrai sprendžia konkrečią problemą, ar jis kuria pridėtinę vertę bei ar jis atveria naujas galimybes ir didina veiklos efektyvumą (žr. 2 pav.). Šių kriterijų supratimas padės pirkimų vykdytojams ne tik rinktis inovatyvius sprendimus, bet ir argumentuotai pagrįsti jų pasirinkimą.

2 pav. Inovacinio sprendimo požymiai.

3. INOVATYVIŲ SPRENDIMŲ PASIRINKIMO MODELIS

Viešieji pirkimai dažnai orientuoti į tradicinius produktus ar paslaugas, tačiau inovacijų atveju situacija yra kitokia – rinka gali dar neturėti nusistovėjusių sprendimų, o patys inovatyvūs sprendimai gali būti nauji, neišbandyti ar reikalaujantys kitokio vertinimo.

Šiame gide pateiktas modelis (žr. 3 pav.) pabrėžia nuoseklų ir sistemingą požiūrį į inovacijų vertinimą bei jų pirkimo sprendimų priėmimą. Jos tikslas – padėti pirkimų vykdytojams įvertinti, ar siekiamos įsigyti inovacijos yra tinkamos jų organizacijai, ar jos siūlo realią pridėtinę vertę ir kaip jos atitinka finansinius, technologinius, tvarumo bei kitus strateginius kriterijus. Inovacijų įsigijimas negali būti grindžiamas vien tik tiekėjų pateikiamomis deklaracijomis ar teorinėmis įžvalgomis – būtina atlikti kruopščią analizę, kurioje kiekvienas etapas yra svarbus, siekiant priimti pagrįstą sprendimą.

Jei norite įvertinti planuojamo įsigyti sprendimo tinkamumą ir inovatyvumą, pasinaudokite žemiau pateikta schema (žr. 3 pav.). Nuosekliai pereikite per 7 (septynis) žingsnius ir kiekviename etape atsakykite į klausimus – tai padės nustatyti, ar sprendimas atitinka jūsų organizacijos poreikius ir ar jis yra inovatyvus. Jei kuriame nors etape nustatoma, kad sprendimas neatitinka reikalavimų, gali prireikti tiksliau apibrėžti savo poreikius arba įvertinti kitus galimus sprendimus.

1. Pradinis vertinimas

Klausimai:

- ar problema, kurią inovacija sprendžia, yra aiškiai apibrėžta?
- ar rinkoje nėra jau egzistuojančių sprendimų, kurie būtų tinkamesni?
- ar inovacija realiai reikalinga organizacijai?

Veiksmai:

- išanalizuokite organizacijos poreikį – ar problema tikrai egzistuoja?
- atlikite rinkos analizę – ar nėra kitų efektyvesnių sprendimų?
- pasitarkite su suinteresuotomis šalimis (pirkimo vykdytojo darbuotojais, kurie žinotų kylančias problemas, išorės ekspertais, kurie padėtų identifikuoti inovacijų tendencijas, galutiniais vartotojais, kurie padėtų suprasti, kaip geriausiai teikiami produktai galėtų būti pagerinti) – ar jos mato inovacijos naudą?

Rezultatas:

- **jei atitinka:** pereikite prie pridėtinės vertės vertinimo.
- **jei neatitinka:**
 - peržiūrėkite problemos formulavimą – galbūt reikia tiksliau apibrėžti inovacijos poreikį?
 - atlikite papildomą rinkos analizę – ar nėra geresnių alternatyvų?

2. Pridėtinės vertės įvertinimas

Klausimai:

- ar inovacija suteikia reikšmingą pranašumą prieš esamus sprendimus?
- ar ji padidina našumą, efektyvumą, taupo laiką ir mažina sąnaudas?
- ar jos naudojimas lengvai integruojamas į esamus procesus?

Veiksmai:

- palyginkite inovaciją su esamais sprendimais – ar ji turi aiškius privalumus?
- atlikite preliminarinius skaičiavimus – kokią ekonominę naudą ji gali duoti?
- išsiaiškinkite, ar inovacija gali būti lengvai pritaikoma organizacijoje.

Rezultatas:

- **jei atitinka:** toliau vertinkite riziką ir naudą.
- **jei neatitinka:**
 - įvertinkite, ar galima inovaciją adaptuoti, kad ji sukurtų didesnę vertę.
 - jei pridėtinė vertė minimali – svarstykite alternatyvas arba atmeskite inovacijos įsigijimą.

3. Rizikos ir naudos įvertinimas

Klausimai:

- kokios yra pagrindinės inovacijos įsigijimo ar diegimo rizikos?
- ar šias rizikas galima valdyti (papildomomis priemonėmis, atsarginiais sprendimais)?
- ar inovacijos nauda pateisina galimas rizikas?

Veiksmai:

- sudarykite rizikų sąrašą ir jas įvertinkite pagal poveikį bei tikimybę.
- nustatykite galimus rizikų mažinimo būdus.
- atlikite sąnaudų ir naudos analizę.

Rezultatas:

- **jei atitinka:** pereikite prie tvarumo vertinimo.
- **jei neatitinka:**
 - ieškokite būdų, kaip sumažinti riziką.
 - jei rizikos per didelės ir jų negalima suvaldyti – atmeskite inovacijos įsigijimą.

4. Tvarumo įvertinimas

Klausimai:

- ar inovacija turi teigiamą poveikį aplinkai?
- ar padeda taupyti išteklius ar optimizuoti veiklą tvariai?
- ar inovacija užtikrina ilgesnį veikimo laikotarpį nei kiti rinkoje esantys sprendimai?

Veiksmai:

- atlikite inovacijos poveikio aplinkai vertinimą. Jei inovacija neturi tiesioginio neigiamo poveikio aplinkai arba jos tikslas nėra susijęs su aplinkos apsaugos problemų sprendimu, įvertinkite jos naudą per kitus kriterijus (pvz., efektyvumo, išteklių taupymo, ekonominio poveikio).

Rezultatas:

- **jei atitinka** tvarumo ar kitus reikšmingus vertinimo kriterijus pereikite prie kito etapo.
- **jei neatitinka:**
 - ieškokite būdų inovaciją pritaikyti tvaresniam naudojimui.
 - jei neatitinka tvarumo reikalavimų, bet gali būti vertinama pagal kitus kriterijus (pvz., pridėtinę vertę, efektyvumą) – tęskite vertinimą. Jei neatitinka ir jų – ieškokite alternatyvų arba grįžkite prie pridėtinės vertės įsivertinimo.
 - jei tvarumas yra esminis inovatyvaus pirkimo tikslas, o inovacija neatitinka nei tvarumo, nei kitų vertinimo kriterijų – atmeskite inovacijos įsigijimą.

5. Technologinių naujinimų įvertinimas

Klausimai:

- ar inovacijai įdiegti reikalingi nauji technologiniai sprendimai ar sistemų atnaujinimai?
- ar esama infrastruktūra palaiko inovatyvaus sprendimo naudojimą?
- ar technologiniai pokyčiai yra ekonomiškai pagrįsti ir nekelia per didelės rizikos?

Veiksmai:

- atlikite turimos infrastruktūros ir sistemų analizę – ar nauja technologija gali būti įdiegta į esamą infrastruktūrą?
- įvertinkite reikalingus atnaujinimus – ar jie yra įmanomi ir ekonomiškai pagrįsti?
- išnagrinėkite technologinės integracijos rizikas – kokios gali kilti problemos diegiant naują technologiją?
- numatykite darbuotojų pasirengimą – ar reikės papildomų mokymų, kvalifikacijos kėlimo?
- įvertinkite alternatyvas, jei diegimas per sudėtingas ar brangus.

Rezultatas:

- **jei atitinka:**
 - tęskite inovacijos vertinimą kitame etape.
 - jei reikalingi papildomi mokymai ar darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, įtraukite tai į įgyvendinimo planą.
- **jei neatitinka:**
 - ieškokite galimybių pritaikyti technologijas.
 - jei nėra tinkamų alternatyvų, gali tėti atidėti inovacijos diegimą arba jos atsisakyti.

6. Testavimo etapas (taikoma, jei yra galimybė inovaciją išbandyti prieš įsigijimą)

Klausimai:

- ar įmanoma atlikti inovacijos testavimą (žr. skiltį „Inovacijos testavimas“)?
- ar testavimo rezultatai gali pateikti pakankamai įrodymų apie inovacijos veikimą?
- ar testavimas yra būtinas priimant sprendimą dėl įsigijimo?

Veiksmai:

- įvertinkite ar testavimas apskritai įmanomas.
- nustatykite kokiais metodais ar kriterijais bus vertinamas inovacijos veiksmingumas.
- pasiruoškite testavimo procesui – surinkite reikalingus duomenis, paskirkite atsakingus asmenis.
- atlikti testavimą ir surinkite rezultatus.

Rezultatas:

- **jei atitinka:** pereikite prie galutinio sprendimo priėmimo.
- **jei neatitinka:**
 - jei inovacija turi potencialą, bet testavimas atskleidė trūkumų – įvertinkite galimus patobulinimus.
 - jei inovacija netenkina lūkesčių ir nėra būdų jos pritaikyti – atsisakykite jos.
 - jei testavimas neįmanomas, naudokite alternatyvius vertinimo metodus (pvz. ekspertų nuomones, kitų organizacijų patirtis ir pan.).

7. Galutinis sprendimas

Klausimai:

- ar inovacija atitinka visus svarbiausius kriterijus?
- ar testavimo metu (jei taikomi) gauti rezultatai yra pakankamai įtikinami?
- ar inovacijos įsigijimas atneš numatytą naudą organizacijai?
- ar yra aiškus planas, kaip inovacija bus įdiegta ir palaikoma?

Veiksmai:

- apibendrinkite visų etapų rezultatus – peržiūrėkite surinktą informaciją ir testavimo duomenis (jei buvo atliktas).
- įvertinkite ilgalaikę inovacijų naudą – kaip ji prisidės prie organizacijos tikslų ir veiklos efektyvumo.
- patikrinkite, ar inovacija yra įgyvendinama – ar organizacija turi pakankamai resursų, kompetencijų ir finansinių galimybių ją įdiegti.
- atsakykite į pagrindinį klausimą – ar inovacija verta įsigijimo?
- priimkite sprendimą – inovaciją įsigyti arba jos atsisakyti.

Rezultatas:

- **jei nusprendžiama inovaciją įsigyti:**
 - sudarykite konkretų įgyvendinimo planą.
 - užtikrinkite reikalingus resursus inovacijoms įsigyti.
- **jei nusprendžiama inovacijos neįsigyti:**
 - jei inovacija perspektyvi, bet šiuo metu nėra pakankamai resursų ją įsigyti – įtraukite jos įsigijimą į ateities planus.
 - jei inovacija netinkama, ieškokite alternatyvių sprendimų arba permastykite inovacijos poreikį.

3 pav. Inovatyvių sprendimų pasirinkimo schema.

Ši schema gali padėti pirkimų vykdytojams struktūruotai įvertinti, ar siūlomas inovacinis sprendimas yra tikrai inovatyvus ir ar jis atneš realią naudą organizacijai. Ne kiekvienas patobulinimas reiškia inovaciją – svarbu suprasti, ar naujas sprendimas iš esmės pagerina veiklą, suteikia papildomų galimybių ar reikšmingai prisideda prie organizacijos tikslų įgyvendinimo.

Vertinant inovatyvumą, svarbu atkreipti dėmesį į sprendimo technologinį atnaujinimą, jo poveikį efektyvumui, galimybes pritaikyti realioje veikloje bei ekonominius ir aplinkosauginius aspektus. Jei sprendimas tik minimaliai patobulintas, tačiau nepasiūlo iš esmės naujų funkcionalumų ar ženkliai neprisideda prie veiklos našumo didinimo, jo vertė organizacijai gali būti ribota. Tikrieji inovatyvūs sprendimai dažniausiai leidžia sumažinti sąnaudas, optimizuoti procesus, pagerinti paslaugų kokybę arba sukurti naujas galimybes, kurios anksčiau nebuvo įmanomos.

Svarbiausias akcentas – sistemingas vertinimas, kuris padeda atskirti tikrai vertingus inovacinius sprendimus nuo tų, kurie gali būti tik rinkodaros triukas ar minimalus esamos technologijos patobulinimas. Testavimo etapas gali padėti išbandyti sprendimą realiomis sąlygomis ir įsitikinti jo efektyvumu prieš priimant galutinį sprendimą (žr. skiltį „**Inovacijos testavimas**“).

Laikantis inovacijų įsigijimo vertinimo schemoje pateiktų žingsnių, organizacija gali užsitikinti, kad įsigytas sprendimas bus ne tik naujas, bet ir realiai naudingas, ekonomiškai pagrįstas bei nesudėtingai pritaikomas veikloje.

INOVACIJOS TESTAVIMAS

Testavimo etapą galima atlikti ir neįvykdžius pirkimo, pasinaudojant keliais būdais, kurie leidžia įvertinti inovacijos tinkamumą realiomis sąlygomis prieš priimant sprendimą dėl įsigijimo. Tačiau jį būtina atlikti skaidriai, kad nebūtų pažeisti viešųjų pirkimų principai. Testavimo būdai gali padėti sumažinti riziką, išvengti nereikalingų išlaidų ir užtikrinti, kad galutinis pasirinkimas būtų pagrįstas faktais, o ne tik tiekėjų deklaracijomis. Pateikiame pavyzdinius testavimo metodus:

1. Rinkos konsultacijų organizavimas

Pirkimų vykdytojas gali paskelbti rinkos konsultaciją ir kreiptis į rinkos dalyvius, prašyti informacijos apie jų siūlomas inovacijas, jų veikimą ir galimus sprendimus. Tai leidžia gauti išsamią informaciją apie rinkos pasiūlą, tiekėjų galimybes ir technologijų naujoves. Rinkos konsultacijų metu gali būti organizuojami atvirti pristatymai, kuriuose tiekėjai viešai demonstruoja inovacijų funkcionalumą.

Kai kurie tiekėjai gali sutikti suteikti savo siūlomus inovacinius sprendimus testuoti nemokamai, siekdami įrodyti jų privalumus ir padidinti konkurenciją. Tokiais atvejais labai svarbu, kad tiekėjai aiškiai deklaruotų, jog testavimas atliekamas be jokių įsipareigojimų – tai reiškia, kad organizacija neprivalo pirkti inovacijos po testavimo.

!Svarbu užtikrinti, kad rinkos konsultacijos būtų vykdomos skaidriai ir vienodomis sąlygomis visiems tiekėjams, kad niekas neturėtų nepagrįsto pranašumo. Atlikus testavimą, organizacija gali objektyviai įvertinti, kuris sprendimas geriausiai atitinka jos poreikius.

2. Partnerystė su kitomis organizacijomis ar akademinėmis ir tyrimų institucijomis

Pirkimų vykdytojai gali užmegzti bendradarbiavimą su kitais pirkimų vykdytojais, kurie planuoja vykdyti panašų ar tokį patį pirkimą, kad dalintųsi testavimo rezultatais, patirtimi ir kartu atliktų bandymus. Tokia partnerystė leidžia apžvelgti įvairius naudojimo aspektus ir paspartinti sprendimų priėmimo procesą, nes organizacijos gali pasidalinti informacija apie inovacijos veikimą realiomis sąlygomis. Tai gali apimti tiek tiesioginius bandymus, tiek nuotolinę informacijos ir dokumentų keitimąsi – organizacijos gali dalintis funkcionalumo apžvalgomis, naudotojų atsiliepimais ir techninėmis ataskaitomis.

Pavyzdžiui, Vilniaus miesto savivaldybė kartu su AB „Vilniaus šilumos tinklai“, įgyvendindamos žaliojo vandenilio gamybos projektą, bendradarbiavo su UAB „Vilniaus viešasis transportas“, kuri realiomis sąlygomis atliko vandeniliu varomo autobuso testavimą. Testavimo metu buvo vertinamas vandenilio kaip kuro efektyvumas, transporto infrastruktūros pritaikymas ir eksploataciniai rodikliai. Ši partnerystė leido įvertinti vandenilio, kaip alternatyvaus kuro, tinkamumą viešajame sektoriuje ir padėjo įsivertinti galimybes ateityje įsigyti vandeniliu varomus autobusus.

Organizacijos taip pat gali bendradarbiauti su akademinėmis ir tyrimų institucijomis, kurios gali atlikti nepriklausomą inovacijos analizę, vertinti inovacijos pritaikomumą konkrečioje organizacijoje ir teikti rekomendacijas dėl jos naudojimo. Šios institucijos dažnai pasitelkia studentus ar tyrimų grupes, kad atliktų pradinę inovacijos analizę, funkcionalumo vertinimą arba atliktų tyrimus, padedančius organizacijoms priimti pagrįstus sprendimus.

3. Inovacijų dirbtuvės

Inovacijų dirbtuvės yra interaktyvūs renginiai, kuriuose dalyviai (tiekėjai, pirkimų vykdytojai, ekspertai) susirenka generuoti idėjų, spręsti problemas ir išbandyti naujas technologijas ar inovatyvius produktus. Inovacijų dirbtuvėse pirkimų vykdytojas gali tiesiogiai testuoti ir analizuoti inovacijas.

Nors inovacijų dirbtuvės Lietuvoje dar nėra plačiai paplitusios, pirkimų vykdytojai gali patys organizuoti tokias dirbtuves, jei ieško inovatyvių sprendimų ir nori tiesiogiai įvertinti tiekėjų kuriamus sprendimus arba gali dalyvauti jau vykstančiose dirbtuvėse ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse.

4. Eksperimentavimo realioje aplinkoje įgyvendinimas

Jei organizacija planuoja įgyvendinti didelius ir ilgalaikius inovatyvius sprendimus, rekomenduojama apsvarstyti galimybę atlikti eksperimentavimą realioje aplinkoje, kurioje inovatyvūs sprendimai galėtų būti testuojami ribotame mastelyje (pvz., viename skyriuje, rajone ar tam tikrai vartotojų grupei). Tai leistų įvertinti inovacijų tinkamumą prieš priimant sprendimą jį įsigyti ir/ar įdiegti.

Pavyzdžiui, savivaldybė nusprendžia atlikti eksperimentavimą realioje aplinkoje, kurioje testuojama nauja miesto šilumos tiekimo sistema. Eksperimentas įgyvendinamas viename rajone, kad būtų įvertinta, kaip sistema veikia realiose sąlygose, ar ji patikima bei ar ji atitinka savivaldybės poreikius. Jei sprendimas pasiteisina, sistema gali būti diegiama visame mieste.

Eksperimentavimą realioje aplinkoje galima būtų taikyti ir prieš galutinį inovacijos pirkimą, tačiau toks sprendimas dažnai reikalauja didesnių investicijų. Tai gali būti ypač naudinga, jei norima įvertinti inovacijos veikimą ir naudingumą mažesniu mastu prieš atliekant didesnę diegimą.

Inovacijų testavimas gali būti atliekamas įvairiais būdais, svarbu užtikrinti, kad procesas vyktų skaidriai, nediskriminuojant tiekėjų ir nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų. Esminis kriterijus – visiems potencialiems tiekėjams turi būti sudarytos vienodos galimybės dalyvauti testavimo procese, o testavimo procesas neturi įpareigoti pirkimų vykdytojo sudaryti sutarties su konkrečiu tiekėju.

4. PATARIMAI IR ĮŽVALGOS

Priimant sprendimus remtis duomenimis, o ne vien intuicija. Šis gidas padeda užtikrinti, kad inovacijų vertinimas būtų objektyvus ir pagrįstas realiais kriterijais, o ne tik subjektyviais lūkesčiais ar reklaminiais pažadais. Sisteminiis požiūris leidžia išvengti neefektyvių investicijų ir užtikrina, kad būtų pasirinkti tinkamiausi sprendimai.

Jei inovacijos poreikis patvirtinamas, galima pereiti prie inovatyvaus sprendimo įgyvendinimo arba, jei inovacija nėra tinkama, ieškoti alternatyvų. Inovacijų įvertinimas turėtų būti nuoseklus procesas, kuris leidžia organizacijoms priimti pagrįstus sprendimus.

Apibendrinant, inovacijų poreikio įvertinimas yra svarbus žingsnis, padedantis organizacijoms suprasti, ar inovatyvus sprendimas suteiks pridėtinę vertę. Šis gidas pateikia struktūruotą metodą inovacijų atpažinimui ir leidžia priimti pagrįstus sprendimus remiantis objektyviais kriterijais. Tokiu būdu užtikrinama, kad inovacijos būtų diegiamos tikslingai ir efektyviai.

5. KUR KREIPTIS DĖL BENDRADARBIAVIMO IR INOVACIJŲ DIEGIMO?

<p>Lietuvos inovacijų centras (LIC) (https://www.lic.lt/) – teikia konsultacijas dėl inovacijų diegimo, padeda rasti inovatyvius produktus ir tiekėjus, skatina bendradarbiavimą tarp verslo ir mokslo;</p>
<p>Lietuvos inovacijų agentūra (https://inovacijuagentura.lt/?lang=lt) – teikia informaciją apie inovacijų paramos programas ir konsultacijas dėl inovacijų diegimo ir plėtros;</p>
<p>GovTech laboratorija (https://govtechlab.lt/lt/govtech-issukiu-serija/) – padeda viešojo sektoriaus institucijoms identifikuoti iššūkius, su kuriais jos susiduria ir išsiaiškinti, kaip šie iššūkiai galėtų būti sprendžiami pasitelkiant naujausias technologijas, įtraukia startuolius bei smulkų ir vidutinį verslą į inovatyvių sprendimų kūrimą ir akceleruoja komandas;</p>
<p>Startup Lithuania (https://www.startuplithuania.com/) – pristato inovatyvius startuolius ir jų produktus, teikia informaciją apie naujausias galimybes bendradarbiauti;</p>
<p>Lietuvos mokslų akademija (https://www.lma.lt/) – laikoma ekspertė ir patarėja mokslo bei studijų, kultūros, socialinės raidos, ūkio, gamtosaugos, sveikatos apsaugos, technologijų bei kitais klausimais;</p>
<p>Europos verslo paramos tinklas (Enterprise Europe Network) (EEN) (https://eenlietuva.eu/) – padeda diegti inovacijas, kurti naujus produktus, paslaugas ir verslo modelius, pereiti prie tvaresnių verslo modelių ir pan.;</p>
<p>Europos inovacijų ir technologijų institutas (EIT) (https://eit.europa.eu/) – pristato tarptautines inovacijų galimybes, teikia informaciją apie naujausias technologijas ir sprendimus, gali padėti rasti inovatyvius produktus užsienio rinkose;</p>
<p>Europos pagalbos inovacijų viešiesiems pirkimams iniciatyva (EAFIP) (https://eafip.eu/) – teikia pagalbą rengiantis inovacijų pirkimams;</p>
<p>Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT) (https://vpt.lrv.lt/) – teikia metodinę pagalbą visais viešųjų pirkimų, įskaitant ir inovatyvių pirkimų vykdymo, klausimais.</p>

Dokumento versijos:

Versijos numeris	Data	Pastabos, papildoma informacija
1	2025-03-24	Šis dokumentas.